

RECENZIE

Marek Kolařík: *Interakční psychologický výcvik*. Praha: Grada. 2019, 186 s. ISBN 978-80-271-2193-9.

Hoci sa môže zdať, že nejde o publikáciu pedagogickú, zdanie klame. Interakčný výcvik, nech už sa nazýva psychologický, sociálno – psychologický alebo jednoducho iba interakčný, je rozhodne tou správnou voľbou pre každého pedagóga či učiteľa, študenta pedagogiky alebo odbornej špecializácie, alebo skrátka iba pre toho, kto pracuje so skupinou (detí, žiakov, študentov, ľudí...). Presne preto, že pracuje so skupinou – skupina má svoju dynamiku, proces práce v nej svoje špecifiká a preto by žiaden pedagóg či učiteľ nemal túto stránku svoje profesie ignorovať. Nielen preto, že môže so svojou nevedomosťou škaredo „naraziť“, ale najmä preto, že každá jedna skupina má svoj nezameniteľný potenciál a s takouto komoditou plytvať je neodpušiteľné.

Publikácia má svoju teoretickú aj praktickú časť, čo je v podobných prípadoch skôr výnimkou. Sympatické na tejto knihe je, že autor si dal pozor na to, aby bola teoretická časť dostatočne poučná a zároveň kratšia (82 strán) ako tá praktická (91 strán). Už tento fakt potvrdzuje, že autor sa nenechal uniesť stereotypnou potrebou mnohých s cieľom „prehrabať“ sa všetkými dostupnými teóriami a zahltiť tak čitateľa celým vedeckým spektrom problematiky (zväčša zastaraným), ale naopak - sústredil sa hlavne na praktické využitie interakčných postupov, použiteľných kedykoľvek a kýmkoľvek, kto sa rozhodne pracovať so skupinou. A ako bonus pridal k jednotlivým metódam práce aj vlastné skúsenosti, čo robí z tejto časti publikácie neoceniteľného pomocníka pre každého, kto už odhalil čaro interakcie so žiakmi, študentmi a pod., napríklad v rámci výchovno – vzdelávacieho procesu. Mimoriadne poučnou je tiež podkapitola o možnostiach využitia interakčného výcviku ako samostatného predmetu v rámci vysokoškolského štúdia na pedagogických a filozofických fakultách, pričom aktuálny stav jeho využívania na fakultách v ČR by malo tie slovenské prinútiť zamyslieť sa v tomto smere nad kvalitou učiteľskej prípravy v prospech budúcich úspešných učiteľov (podľa znalosti autorky recenzie využívajú praktický interakčný výcvik na Slovensku iba katedry sociálnej práce a ojedinele katedry psychológie).

Zainterosovaným do problematiky urobí radosť obohatenie praktickej časti publikácie o nové postupy a osobné skúsenosti autora, nezasväteným pomôžu podkapitoly venované základným poznatkom o sociálno – psychologickom výcviku a jeho špecifikách. Žiadne siahodlhé state, iba zrozumiteľné fakty. Tak napríklad zadefinovanie rozdielov medzi sociálno – psychologickým výcvikom a skupinovou terapiou - zdanlivo jednoduchá záležitosť, a pritom podstatné detaily vzhľadom k členom skupiny, vedúcemu skupiny, ale aj k procesu

a skupinovej dynamike. Opomenúť nemožno ani zadefinovanie toho, čo je a čo nie je možné od výcviku očakávať. Špeciálne je potrebné venovať pozornosť druhej variante: určite nemožno očakávať zmenu jedinca či stvorenie ideálu, zaručenie života bez konfliktov či konania bez emócií, naučenie univerzálne úspešnej komunikácii či všeobecnej obľúbenosti u kohokoľvek. Aj v prípade sociálne – psychologického výcviku platí, všetko s mierou a najmä zdravým rozumom.

Ak sa v súčasnosti konštatuje, že učitelia strácajú autoritu, sebavedomie, ich sociálne a komunikačné zručnosti sú na nedostatočnej úrovni, do škôl prichádzajú nepripravení na prácu s ľuďmi (výsledkom čoho sú zbytočné interpersonálne konflikty), ale aj so sebou samým (výsledkom čoho sú intrapersonálne konflikty), nie je prekvapujúce, že mnohí mladí učitelia si radšej volia inú pracovnú oblasť a tí, ktorí v systéme uviazli, veľmi rýchlo vyhoria. Ako uvádza autor na obálke, „pritom zlepšovanie komunikačných zručností, poznávanie vlastných hraníc, možností a schopností, a predovšetkým poznávanie silných a slabých stránok u seba aj u druhých a ich prijímanie je dôležitou súčasťou kvalitnej práce s ľuďmi.“ A neskromne dodáva: „Táto publikácia bude vďaka svojej zrozumiteľnej a prehľadnej forme pre študentov aj odborníkov v odbore veľmi užitočnou pomôckou“. A veru, má pravdu. Tejto publikácii možno vytknúť iba ak málo zaujímavú grafiku obálky.

Silvia Dončevová
Katedra pedagogiky a andragogiky,
Filozofická fakulta Univerzity Komenského